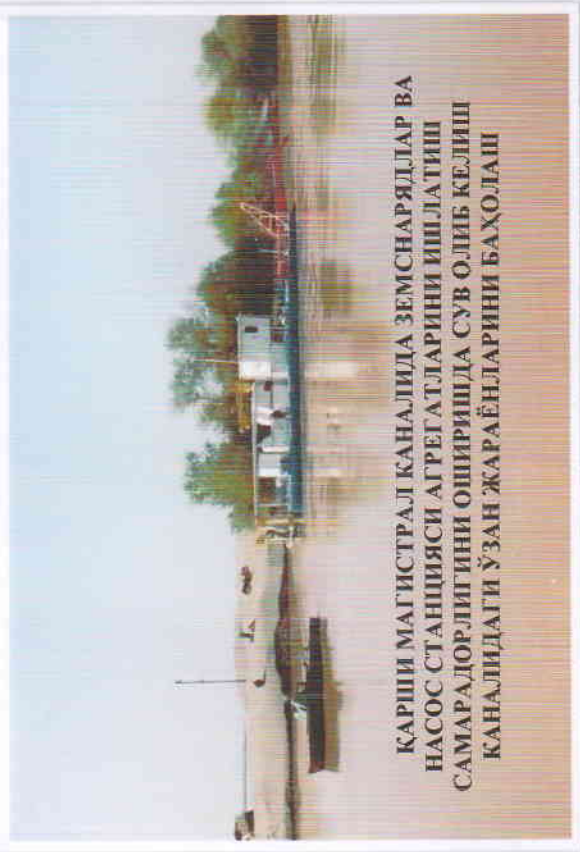

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

**Д.Р. БАЗАРОВ, И.У. ҚУРБОНОВ, С.Қ. ХИДИРОВ, Б.Э. НОРКУЛОВ,
А.И. ҚУРБОНОВ**

Карши – 2023

УЎК:

Базаров Дилшод Раимович, Қурбонов Илхом Узакович, Хидиروف Сабнат Қучкаргович, Норқулов Бехзод Эшмирзаевич, Қурбонов Азизали Илхомович.

ҚАРШИ МАГИСТРАЛ КАНАЛИДА ЗЕМСНАРЯДЛАР ВА НАСОС СТАНЦИЯСИ АГРЕГАТЛАРИНИ ИШЛАТИШ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШДА СУВ ОЛИБ КЕЛИШ КАНАЛИДАГИ ЎЗАН ЖАРАЁНЛАРИНИ БАҲОЛАШ

Монографияда Қарши магистрал канали 1-сонли насос станциясига сув олиб келиш соҳаси ўзан жараёнларни тадқиқот қилиш ва улар натижасига асосланиб, оқимни ростлаш ҳамда земснарядларни ишлатиш самарадорлигини ошириш, каналнинг иш шароити яхшилаш бўйича тадқиқот натижалари келтирилган. Шунингдек лойка чўкиндилар кириш каналига киришини камайгириш ва наносларни ушлаб қолишда тиндиргичларнинг оптимал контруктив ечимлари берилган. Қарши магистрал канали 1-сонли насос станциясига сув олиб келиш каналида ПК пар бўйича содир бўлаётган ўзан жараёнлари ва уларни олдини олиш бўлиш тавсиялар ишлаб чиқилган.

Тақризчилар:

“ТИҚХММИ” МТУ Қарши ирригация ва агротехнологиялар институти ўқув ишлар бўйича директори ўринбосари: Д.Қувватов

Доценти, т.ф.н.

ҚарМИИ “Гидравлика ва гидрониншоотлари”

кафедраси мудири т.ф.д проф

С.С.Эшев

институт Илий Кенгашининг 2022 йил 30 декабрдаги 5- сонли баёни қарорига мувофиқ чоп этишга тавсия этилган.

Д.Р Базаров, И.У.Қурбонов, С.К.Хидиروف, Б.Э.Норқулов, А.И.Қурбонов. 2023

МУНДАРИЖА

	КИРИШ		
I-БОБ	ҚАРШИ МАГИСТРАЛ КАНАЛИНИНГ ХАРАКТЕРЛИ ХУСУСИЯТЛАРИ		4
§1.1	Қарши магистрал канали 1-насос станциясига сув олиб келиш соҳаси хозирги ҳолати		5
§1.2	Амударёнинг қарши магистрал канали 1-насос станциясига сув олиб келиш соҳасидаги гидрологик хусусиятлари		13
§1.3	Қарши магистрал канали 1-насос станциясига сув олиб келиш соҳасидаги ўзандаги жараёнлари ва земснарядларни ишлатиш бўйича тадқиқотлар тахлили		14
II-БОБ	ҚАРШИ МАГИСТРАЛ КАНАЛИ 1-НАСОС СТАНЦИЯСИГА СУВ ОЛИБ КЕЛИШ СОҲАСИДАГИ ДАЛА ТАДҚИҚОТ НАТИЖАЛАРИ		17
§2.1.	Сув сатхи		18
§2.2	Сувнинг чуқурлиги		21
§2.3	Сув оқим тезлиги ва сарфи		26
§2.4	Сувнинг лойқалиги		28
§2.5	Ҳаво ҳарорати		29
III-БОБ	ҚАРШИ МАГИСТРАЛ КАНАЛИ 1-НАСОС СТАНЦИЯСИГА СУВ ОЛИБ КЕЛИШ СОҲАСИДАГИ ЎЗАН ЖАРАЁНЛАРИНИ БАҲОЛАШ ВА ГИДРАВЛИК ҲИСОБЛАР		31
§3.1	Қарши магистрал канали гидравлик параметрларини аниқлаш. Каналини ювилишга ва лойка босишга текшириш		31
§3.2	1-насос станциясига сув олиб келиш каналларида сув оқимининг математик модели		33
§3.3	Насос станцияси агрегатларини ишлатиш самарадорлигини оширишда канал эксплуатацион режимини яхшилаш чора тадбирлари		38
	ХУЛОСАЛАР		45
	Фойланилган адабиётлар		47